

Prawo gospodarcze prywatne. Podstawowe instytucje

Przejdź do produktu na **ksiegarnia.beck.pl**

Przedmowa

W dobie poszukiwań optymalnej formy opracowań dla potrzeb rozwijania nauki w szkolnictwie wyższym przeważa tendencja, w której dąży się do maksymalnej zwięzłości tekstu. Niewątpliwie jest to duże wyzwanie dla Autorów i Redaktorów, zwłaszcza w sytuacji rosnącej liczby regulacji prawnych i częstych zmian przepisów, także tych dotyczących prawa gospodarczego prywatnego.

Koncepcja opracowania odpowiadająca tej myśli ma zalety, ale też stwarza wiele niebezpieczeństw. Do nich należy zaliczyć przede wszystkim niebezpieczeństwo zniekształcenia obrazu dyscypliny naukowej, której opracowanie zostało poświęcone, w najważniejszych jej elementach treściowych. Z pewnością nie tylko objętość zawartej tu treści decyduje o wartości wysiłku Autorów i Redaktorów, nie sposób bowiem pominąć celów, którym ma służyć. Przyjmując warunki Wydawcy co do skromnej objętości książki, Autorzy i Redaktorzy dołożyli najwyższej staranności, aby nie zawieść jej Adresatów.

Redaktorów i Autorów wielokrotnie wydawanego „Prawa gospodarczego prywatnego” pod redakcją Teresy Mróz i Mirosława Steca bardzo cieszy zyczliwe przyjęcie przez pracowników i studentów wydziałów prawa oraz studentów innych dyscyplin w dziedzinie nauk społecznych.

Dlatego też Autorzy na prośbę Wydawnictwa przedkładają Czytelnikowi nową wersję, zmienioną konstrukcyjnie, zmodyfikowaną treściowo, uaktualnioną i skróconą. Biorąc pod uwagę m.in. te okoliczności, Redaktorzy uznali, że istnieje też potrzeba zweryfikowania składu Autorów podręcznika.

Koncepcja książki jest wynikiem zarówno wieloletnich doświadczeń dydaktycznych, jak i przemyśleń doktrynalnych Autorów – pracowników Uniwersytetu w Białymstoku i Uniwersytetu Jagiellońskiego, Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży. Autorzy zaproponowali ujęcie polegające na połączeniu w jednym opracowaniu podstawowych zagadnień z prawa gospodarczego prywatnego, zagadnień o charakterze ogólnym, prawa spółek i prawa umów gospodarczych z pominięciem prawa papierów wartościowych, które doczekało się kilku samodzielnych i dydaktycznie satysfakcjonujących pozycji. Można zatem stwierdzić, że opracowanie zawiera takie *quantum* wiedzy i informacji, które wystarcza do, co najmniej należytego, opanowania zawartej w nim problematyki.

Wynikiem merytorycznych dociekań zespołu jest propozycja dotycząca zarówno kwestii natury terminologicznej, jak i konstrukcyjnej. Autorzy przyjmują, że termin „prawo gospodarcze prywatne” odpowiada w większym stopniu obecnemu przedmiotowi regulacji stosunków gospodarczo-prawnych niż określenie „prawo handlowe”. Jest to też wyrazem uznawanej przez Autorów za słuszną szerokiej koncepcji tej gałęzi prawa, obejmującej znaczącą większość sfer

działalności gospodarczej, co najlepiej uwidacznia się w strukturze części III książki, przy prezentacji poszczególnych typów umów gospodarczych (m.in. pośrednictwa gospodarczego, inwestycyjnych, transportowych, bankowych czy ubezpieczeniowych). Równie istotne z punktu widzenia idei tego opracowania jest wyodrębnienie części ogólnej. Nie bez znaczenia pozostaje również konkluzja, że nazwa gałęzi i tytuł opracowania nawiązują do klasycznego, ale wciąż podstawowego i generalnego, podziału na prawo prywatne i prawo publiczne. Tym samym prawo gospodarcze prywatne jawi się jako gałąź prawa wyraźnie odrębna od drugiego istotnego działu prawa odnoszącego się do działalności gospodarczej, czyli prawa gospodarczego publicznego. Normy tego ostatniego, wykorzystując metodę administracyjno-prawną, regulują stosunek państwa do gospodarki i jego w niej udziału. O ile ich celem jest cywilizowanie działalności państwa wobec gospodarki i chronienie w szczególności przedsiębiorców przed zbyt daleko idącą ingerencją państwa w ich działalność (*C. Kosikowski*, *Publiczne prawo gospodarcze Polski i Unii Europejskiej*, Warszawa 2010, s. 44 i nast.), o tyle normy prawa gospodarczego prywatnego, wykorzystując metodę cywilnoprawną, opierają się na zasadzie wzajemnej autonomiczności i równorzędności podmiotów stosunków prawnych uczestniczących w działalności gospodarczej. Większość interesów majątkowych uczestników rynkowego obrotu gospodarczego, opartego na fundamentalnej zasadzie wolności gospodarczej, artykułowana jest przede wszystkim na poziomie przedsiębiorcy i jego przedsiębiorstwa. Prawo gospodarcze prywatne reguluje majątkowe stosunki gospodarcze, godząc interesy poszczególnych przedsiębiorców z użyciem metody przejawiającej się przede wszystkim w swobodzie kontraktowej i ekwiwalentności świadczeń uczestników obrotu gospodarczego (*A. Stelmachowski*, *Zarys teorii prawa cywilnego*, Warszawa 1998, s. 47 i nast.).

Określenie prawa gospodarczego prywatnego bazuje więc na dwóch podstawowych kryteriach: podmiotowym i przedmiotowo-funkcyjnym, które stały się podstawą do skonstruowania struktury wewnętrznej opracowania. Dzieli się ono na trzy części. Pierwsza obejmuje zagadnienia ogólne i zawiera wyjaśnienie podstawowych pojęć, zasad i konstrukcji prawnych z zakresu objętego prawem gospodarczym prywatnym.

Trzonem materii opracowania zamieszczonym po zagadnieniach ogólnych, w części drugiej, jest problematyka organizacyjno-prawnych, najważniejszych form działania przedsiębiorców w obrocie gospodarczym, a więc spółek.

Trzecia część dotyczy umów (kontraktów) zawieranych w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej między przedsiębiorcami lub przez przedsiębiorców z konsumentami. Omówione zostały tu najważniejsze umowy występujące w wybranych, ale najistotniejszych, obszarach działalności gospodarczej według klasycznego schematu mającego zastosowanie w analizie prawnej kontraktów.

Opracowanie napisane jest, jak powiedziano wyżej, przede wszystkim z myślą o potrzebach wydziałów prawa, jednak może być wykorzystywane także na innych kierunkach, zwłaszcza w dziedzinie nauk społecznych. Stanowić tam będzie źródło pogłębienia wiedzy z zakresu reguł prawnych obowiązujących w obrocie gospodarczym. Zawarta w książce analiza mechanizmów działania instytucji prawnych może być przydatna także praktykom wykonującym zawody prawnicze oraz przedstawicielom innych zawodów, w których wymagana jest znajomość prawa w zakresie funkcjonowania obrotu gospodarczego.

Materia objęta zakresem opracowania jest bardzo obszerna. Mimo to Autorzy – biorąc pod uwagę wymogi Wydawnictwa, i założenie, że książka będzie wykorzystywana nie tylko na kierunkach magisterskich, ale także licencjackich – dążyli do maksymalnej zwięzłości tekstu, dokładając równocześnie starań, aby fakt ten nie miał negatywnego wpływu na poziom me-

rytorycznych rozważań opracowania. Książka zawiera niezbędne informacje, a jednocześnie zwraca uwagę czytającego na założenia prawa gospodarczego prywatnego, ma służyć jako baza dla własnych przemyśleń, zachęcić do podjęcia próby rozwiązania kwestii kontrowersyjnych, wskazywać na kierunki myślenia, na sposób dojścia do własnych konkluzji. Ocenę stopnia osiągnięcia tych celów Autorzy pozostawiają Czytelnikom.

W publikacji uwzględniono stan normatywny obowiązujący 31 maja 2021 r.

Warszawa, czerwiec 2021 r.

Redaktorzy

[Przejdź do księgarni →](#)